

KONTAKTNÍ A PORADENSKÉ CENTRUM
V OBLASTI DROGOVÉ PROBLEMATIKY

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

OBSAH

Úvodní slovo	2
Poslání zařízení	3
Struktura zařízení	4
Ohlédnutí za rokem 2013	6
Kontaktní centrum	9
Terénní program	10
Hospodaření	12
Zřizovatel Spektra	13
Poděkování	13
Kontakty a provozní doba	14

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení příznivci naší práce,

vážíme si Vašeho času, který věnujete sdílení naší reality. Letos poprvé vydáváme samostatně výroční zprávu za Kontaktní a poradenské centrum v oblasti drogové problematiky. Tedy za zařízení, které se věnuje práci s uživateli převážně nelegálních návykových látek a jejich blízkými.

Rok 2013 byl rokem začátku rekonstrukce budovy, kde sídlíme. Když jsme se v roce 2011 přestěhovali, získali jsme daleko větší a komfortnější prostory. Ovšem se všemi neduhy, které s sebou stará, desítky let nerekonstruovaná, budova nese. Proto jsme usilovali o kompletní rekonstrukci, která doslova po letech připrav začala v srpnu 2013. Nyní je již řada místností a prací hotova a blížíme se ke slavnostnímu otevření na podzim roku 2014.

Dalším úspěchem je ukotvení Terénního programu v okrese Havlíčkův Brod. Po celý rok probíhal program podle dlouhodobě nastaveného harmonogramu, na který jsou již uživatelé zvyklí. Byli jsme v kontaktu s desítkami uživatelů drog, získávali jsme nové kontakty, etablovali jsme se v místních sociálních sítích. V rámci výkonu Terénního programu došlo k výraznému nárůstu výkonů.

Samozřejmostí jsou dnes již standardní aktivity. Naše základní činnost spočívá v každodenním kontaktu s klienty, kteří přicházejí s širokým rozsahem potřeb. S tím však souvisí celá řada aktivit: nutná, leč v mnohem potřebná administrativa, práce na zajištění financí, podílení se na komunitním plánování měst a práce v dalších pracovních skupinách, představování našich služeb veřejnosti, vzdělávání se, podílení se na větších akcích Kolpingova díla, komunikace s hygienickou stanicí, sběr pohozených stříkaček...

V srpnu 2013 prošlo zařízení úspěšně standardní inspekcí sociálních služeb. Tato kontrola navazovala na dřívější Certifikaci Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a audit České asociace streetwork.

To, co nám pracovníkům dává chuť do práce je různorodá práce, výborný tým a úspěchy našich klientů. Někdy jsou malé, jindy zásadní. A víme, že nejen stříkačky, potraviny a sprcha jsou v životech klientů důležité. Ale je to i vztah, čas společně strávený rozhovorem nebo mlčením, podpora, důvěra a možnost začínat znovu. To nás pracovníky nejen drží nad vodou, ale i mnohem učí.

Moc děkujeme všem, kteří naši činnost podporují, nehází nás a naše klienty přes palubu a vidí v této práci smysl.

Za tým Kontaktního a poradenského centra Spektrum
Mgr. Josef Soukal

POSLÁNÍ ZAŘÍZENÍ

Poskytujeme informace, poradenství a zdravotní materiál lidem užívajícím nelegální návykové látky a těm, kteří jsou ve vyšší míře ohrožení jejich užíváním. Dále poskytujeme poradenství a informace rodičům a všem, jejichž blízci se dostali do kontaktu s návykovými látkami.

Působíme jako lokální centrum pro poskytování informací a doporučení v oblasti závislostí. Služby poskytujeme ambulantní a terénní formou v okresech Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod.

NAŠE CÍLE

- minimalizovaná zdravotní, sociální a právní rizika spojená s užíváním drog
- zodpovědnější přístup uživatelů drog vzhledem k šíření vážných infekčních chorob
- dobře informovaný a podporovaný klient k méně rizikovému způsobu chování
- klient motivovaný k sociální a zdravotní stabilizaci
- obnovené či vyjasněné rodinné a partnerské vztahy zasažené drogovým problémem
- navázání a udržení kontaktů se skrytou populací uživatelů drog
- širší veřejnost, především mladí lidé, mají základní informace o službách zařízení

PRO KOHO JSME

Jsme tu pro ty, kteří užívají nelegální návykové látky či osoby ve vyšší míře ohrožené jejich užíváním. Dále nabízíme služby rodičům, partnerům, známým či blízkým těch, kterým drogy zasáhly do života.

ZÁSADY NAŠÍ PRÁCE

- Anonymita – klient má právo využívat služeb KPC bez poskytnutí osobních údajů.
- Bezplatnost – služby klientům (mimo polévky a praní) poskytujeme bezplatně.
- Důvěrnost – informace o klientech neposkytujeme bez jejich souhlasu.
- Dobrovolnost – klient si sám volí jaké služby bude využívat, v jakém rozsahu a jak dlouho.
- Individuální přístup – v každém klientovi respektujeme jedinečného člověka se specifickými potřebami.
- Ochrana důstojnosti a práv – respektujeme a chráníme práva klienta vyplývající z Listiny základních práv a svobod a právního rádu ČR.

KONTAKTNÍ A PORADENSKÉ CENTRUM SPEKTRUM

KONTAKTNÍ CENTRUM
PRO UŽIVATELE DROG

TERÉNNÍ PROGRAM
PRO UŽIVATELE DROG

PORADENSTVÍ PRO
RODIČE A BLÍZKÉ

KONTAKTNÍ A PORADENSKÉ CENTRUM VOBLASTI DROGOVÉ PROBLEMATIKY

(dále kontaktní a poradenské centrum nebo KPC) je společným názvem zařízení pro níže uvedené formy práce:

KONTAKTNÍ CENTRUM
(Žižkova 16, Žďár nad Sázavou)

Poskytování informací, poradenství a zdravotního materiálu lidem užívajícím nelegální návykové látky a těm, kteří jsou ve vyšší míře ohroženi jejich užíváním.

TERÉNNÍ PROGRAM
(okres Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod)

Terénní program je rozšířením práce Kontaktního centra do ulic, parků, nádraží, hospod. Hlavním cílem je aktivně vyhledávat, kontaktovat a pracovat s uživateli drog v prostředí, ve kterém se přirozeně pohybují.

PORADENSTVÍ PRO RODIČE A BLÍZKÉ
(okres Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod)

Poskytování informací a poradenství těm, jejichž blízkým se do života dostaly návykové látky.

CO DĚLÁME

Zaměřujeme se na přímou práci s uživateli nelegálních návykových látek. Klientům poskytujeme výměnný program, zdravotní materiál, potravinový a hygienický servis, praní prádla, zdravotní ošetření, asistenci, informace, zprostředkování či zajištění testů na HIV a HCV, odkazujeme je do dalších institucí, zaměřujeme se na individuální a partnerské poradenství. Pracujeme s motivací klientů ke změnám. Pomocí tohoto spektra služeb přispíváme k minimalizaci škod, které v době užívání drog působí sobě i svému okolí. Usilujeme o jejich zdravotní i sociální stabilizaci a udržování zdravých vztahů s lidmi v jejich okolí.

Poskytujeme také poradenství a informace rodičům. Jde o situace, kdy například dítě experimentuje s drogami či rodiče u dítěte „něco“ najdou. Poradenství a informace poskytujeme i partnerům či blízkým lidem uživatelů drog. Vše s možností anonymity a bezplatně.

PERSONÁLNÍ NASTAVENÍ SLUŽBY

V roce 2013 jsme stejně jako v loňských letech pracovali v týmu tří pracovníků na plný úvazek. Všichni tři pracovníci se podílí jak na ambulantní, tak i na terénní formě práce. Nově na KPC působila adiktoložka, podílející se na rodinném poradenství a individuální práci s klienty.

Mgr. Josef Soukal - vedoucí Kontaktního a poradenského centra, kontaktní a terénní pracovník

Barbora Hynková, DiS. - terénní a kontaktní pracovník

Bc. Markéta Kristlová, DiS. - kontaktní a terénní pracovník

Mgr. Veronika Svobodová - adiktoložka

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2013

SITUACE NA DROGOVÉ SCÉNĚ

Cílová populace KPC Spektrum je složena z široké skupiny uživatelů nelegálních návykových látek od experimentátorů po problémové uživatele s různým stupněm závislosti. Výraznou skupinou jsou i klienti, které užívání NL omezují, pokouší se o abstinenci nebo již braní drog zcela ukončili.

Nejvíce rozšířenou nelegální drogou mezi uživateli v okrese Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod je dlouhodobě pervitin (nepočítaje marihuanu) ve spojení s pravidelným užíváním alkoholu a převážně nárazovým užíváním medikamentů. Sezónně se užívají lysohlávky a opium.

Bohužel se opět ve vyšší míře objevuje užívání toluenu, označovaného jako droga chudých. Jde o velmi destruktivní a zároveň snadno dostupnou drogu.

V roce 2013 jsme byli v kontaktu se 157 uživateli, jejichž tzv. primární drogou (tedy tou, která jim nejvíce ovlivňuje život) je pervitin. Na druhé příčce je 22 uživatelů THC, 11 osob má primárně problém s alkoholem. Užívání heroinu a souvisejících substitučních léků je v naší lokalitě ojedinělé a jedná se jen o jedince. V jiných oblastech České republiky je situace opačná. Tedy daleko více uživatelů opiátů oproti pervitinu.

UDÁLO SE NA KONTAKTNÍM A PORADENSKÉM CENTRU

V srpnu 2013 proběhla standardní naplánovaná inspekce sociálních služeb. Inspekce obnášela kontrolu naplňování vybraných standardů: cíle a způsoby poskytování sociálních služeb, ochrana práv osob, jednání se zájemcem o službu, systém smluv, individuální plánování a návaznost poskytované sociální služby na další zdroje. Výsledek kontroly je pro zařízení víc než potěšující. Inspekčním týmem byly identifikovány pouze čtyři kritéria, kde bylo týmu dáno doporučení, jež bylo spojeno se ztrátou jednoho bodu na škále 0 až 4.

Celkově tedy bylo získáno 59 bodů z 63 možných. U plnění povinností daných zákonem nebyl shledán žádný nedostatek.

Nadále pokračuje spolupráce s Probační a mediační službou ČR ve Žďáru nad Sázavou. Ta spočívá v testování klientů se soudně stanoveným dohledem probačního úředníka na přítomnost nelegálních návykových látek v těle. Pro danou spolupráci byla vytvořena podrobná dohoda, na jejímž základě se uzavírá trojstranný kontrakt mezi PMS, klientem a KPC. Jsou zde definovány povinnosti a práva všech zúčastněných

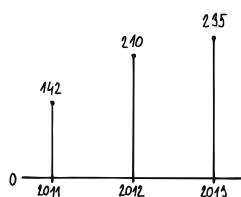
stran. S klienty je dále snaha o individuální poradenství nesouvisející přímo s testováním.

Pro klienty bylo zavedeno vydávání šňupátek jako prevence přenosu závažných infekčních chorob při sdílení jednoho šňupátka. Šňupátka klientům také nabízíme jako alternativu k daleko rizikovějšímu nitrožilnímu užívání.

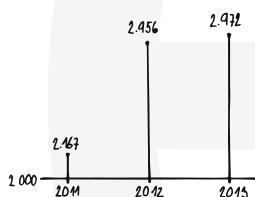
V uplynulém roce se pokračovalo v navázané spolupráci s lékárny, kdy získáváme informace o prodejích injekčního materiálu uživatelům drog, prodeji léků sloužících k výrobě pervitinu. Také lékárny zásobujeme balíčky se zdravotním materiélem omezující škody spojené s užíváním drog. Balíčky navíc slouží k předávání informací o našem programu. Jsou lokality, kde jsou tyto balíčky velmi žádané.

STATISTIKA ZA CELÉ KONTAKTNÍ A PORADENSKÉ CENTRUM SPEKTRUM

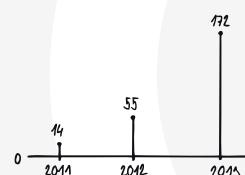
Počet klientů

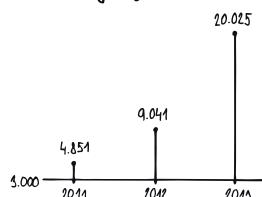
Počet kontaktů s uživateli

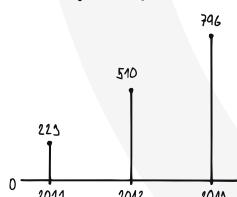
Testy na HIV a HCV

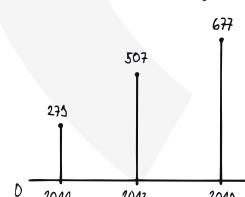
Počet vydaných inj. setů

Počet výměn inj. setů

Počet informačních výkonů

Z informací poskytnutými klienty víme, že minimálně 23 osob provádí sekundární výměnu, která je následně využívána cca 101 osobami. Celkový počet osob, které měly v roce 2013 z programu přínos, je tedy přibližně 336 oproti 270 v loňském roce.

Navýšení počtu výměn a vydaného materiálu je dáno největší měrou cílenou prací pracovníků Spektra (aktivní práce v terénních lokalitách, nabízíme klientům podporu sekundární výměny, ...) oproti situaci v jiných letech, kdy více záleželo na samotné návštěvnosti zařízení.

Oproti loňskému roku se výrazně zvýšil počet otestovaných klientů na závažné infekční choroby. Důvodem je masivní informování klientů o rizicích spjatých s neléčením infekce a celkově s cíleným předáváním informací o daných chorobách a možnostech testování.

Odkazování (referování) do dalších služeb také meziročně narostlo. Vychází to z potřeb klientely řešit řadu sociálních, zdravotních a právních problémů. Vnímáme se jako výchozí bod pro předávání klientů do sítě dalších služeb.

Meziročně se vydává stále více kapslí určených pro bezpečnější užití drogy.
(2011: 184 ks, 2012: 735 ks, 2013: 1.625 ks)

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE DLE FORMY SLUŽBY

1. KONTAKTNÍ CENTRUM

V roce 2013 probíhalo standardní poskytování služeb dle dlouhodobého plánu. V Kontaktním centru byl standardní provoz v pracovní dny od 8 do 16 hodin, kontaktní místnost pro uživatele drog byla otevřena tři dny v týdnu od 11 do 16 hodin.

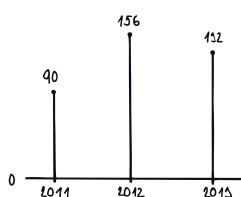
V době provozu kontaktní místnosti byly poskytovány standartní služby. Jednalo se o výměnný program, poskytování informací a poradenství, možnosti využít potravinový či hygienický servis, odkazování atd.

Nejzásadnějším zásahem do provozu zařízení bylo zahájení rekonstrukce objektu v srpnu 2013. Jednalo se však spíše o omezení komfortu provozu, než o faktické omezení pro klienty.

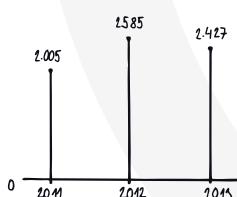
V průběhu roku 2013 byly realizovány besedy s žáky vybraných tříd na středních školách. Cílem bylo představit program Kontaktního a poradenského centra a tímto způsobem snížit práh pro vstup do služby pro potencionální klienty. Bylo osloveno celkem 240 žáků a studentů i s jejich učiteli.

V únoru 2013 byl zprovozněn FB profil Kontaktního a poradenského centra Spektrum. Primárně je určen klientům, může se však do něj přihlašovat i kdokoli z občanů v dané lokalitě. FB slouží jako komunikační kanál mezi klienty a pracovníky. Zároveň slouží k předávání informací, které by uživatelům mohly být prospěšné.

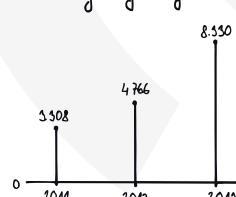
Počet klientů KC

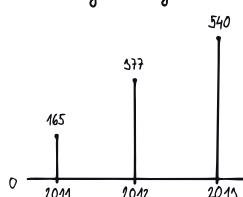
Počet kontaktů s klienty

Počet vydaných inj. setů

Počet výměn inj. setů

2. TERÉNNÍ PROGRAM

Terénní program je nejpřístupnější formou pomoci uživatelům drog. A to díky tomu, že nabízí své služby v jejich přirozeném prostředí - na ulici, v parcích, v restauračních zařízeních, v barech, nebo dle individuální domluvy na místech, která jsou pro klienty bezpečná.

Mimo přímý kontakt s uživateli drog oslovujeme v terénu i spoustu mladých lidí, kterým předáváme informace o nabídce služeb, čímž zvyšujeme také povědomost veřejnosti o tomto zařízení. Náplní práce je mimo uvedené i vyhledávání a sběr pohozeného injekčního materiálu s jeho následnou bezpečnou likvidací, cílem je ochrana občanů před nakažením infekčními chorobami.

Rok 2013 lze hodnotit jako úspěšný. V základních sledovaných charakteristikách programu došlo již třetím rokem k meziročnímu vzestupu. Program byl tedy oproti předchozímu roku v kontaktu s více lidmi a bylo poskytnuto více služeb. V zařízení funguje stabilní tým pracovníků, kterému se daří rozvíjet práci s klienty. Terénní program má zázemí v KPC Spektrum ve Žďáře nad Sázavou.

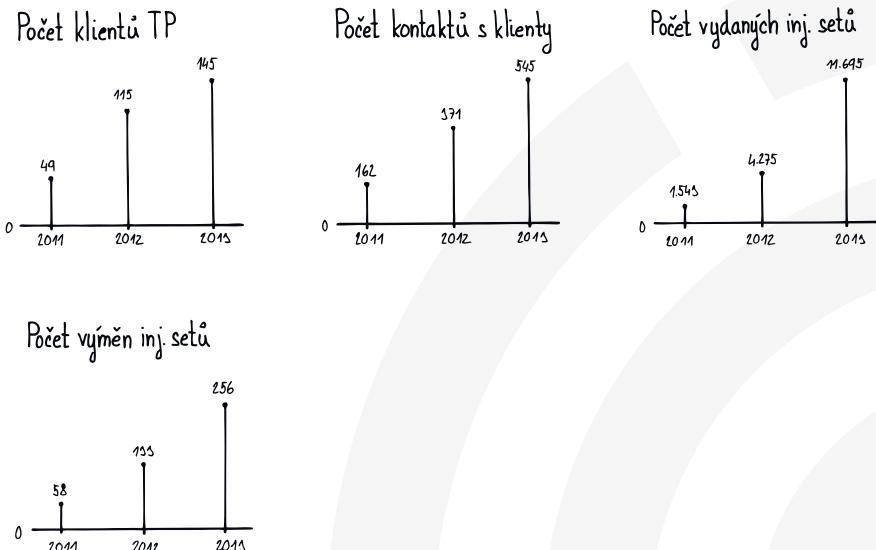
V roce 2013 se Terénní program prováděl dle dlouhodobě nastaveného harmonogramu. Terénním programem se pokrývají důležité lokality v okresech Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod. S různou pravidelností probíhá standardně v těchto městech: Žďár nad Sázavou, Bystrice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou, Chotěboř. V dalších městech je program realizován nepravidelně dle dlouhodobého plánu a aktuální potřeby.

S rozvojem testování v okrese Havlíčkův Brod byla navázána úzká spolupráce s primářem na infekčním oddělení v Havlíčkově Brodě. Terénní program od konce roku 2013 víceméně disponuje autem vyčleněným pro Terénní program. V terénním programu probíhala významnou měrou potravinová pomoc pro klienty v obtížné životní situaci, což přispívá k prevenci drobné kriminality.

I pro terénní program bylo přínosem zavedení FB profilu, který slouží jak k informování klientů o výjezdech do terénu, tak plánování a samotnému provádění intervencí.

Oproti dřívějšímu období dochází ve zmíněných městech k cílenější propagaci služeb, a to jak pro samotné uživatele drog, tak i pro rodiče a blízké. V roce 2013 došlo k významnému navýšení provedených testů na závažné infekční choroby.

V roce 2013 se prokázala správnost úvahy, že je nutné, aby pro okresní města a pro ně navazující spádové oblasti byly poskytovány služby pouze jedním poskytovatelem. Uživatelé drog totiž poměrně často mění v rámci okresu či spádovosti bydliště a případná různost poskytovatelů by vedla k omezování přístupu ke službám.

Výrazně došlo k navýšení všech základních výkonů v Terénním programu.
 Nárůst počtu klientů souvisí s intenzivní práci v nových lokalitách z roku 2012.
 S tím souvisí výrazná navýšení v počtu výměn i vydaných injekčních setů.
 Meziročně výrazně stouplo počet provedených testů na infekční choroby.

SPECIFICKÉ AKTIVITY A OKAMŽIKY KPC SPEKTRUM V ROCE 2013

- 31. 5. – účast na Dni dětí ve Žďáře n/S
- 13. 7. – účast na festivalu Pod Zelenou horou ve Žďáře n/S
- 23. 8. – šestý ročník akce Rozhodni se sám na náměstí Republiky ve Žďáře n/S
- 27. - 28.8. – inspekce sociálních služeb ve Spektru
- 2. 10. – účast na Veletrhu sociálních služeb v Havlíčkově Brodě
- 10. 10. – Den otevřených dveří Spektra

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY (v tis. Kč)

Spotřeba materiálu	213
Spotřeba energie	151
Opravy	5
Cestovné	17
Náklady na reprezentaci	2
Ostatní služby	167
Osobní náklady	1 038
Daně a poplatky	1
Ostatní náklady	25
Odpisy dlouhodobého hm. majetku	59
Poskytnuté příspěvky	2
CELKEM	1 680

VÝNOSY (v tis. Kč)

Přijaté příspěvky - klienti	2
Přijaté dary	250
Úřad vlády ČR (RVKPP)	232
Ministerstvo práce a sociálních věcí	585
Ministerstvo zdravotnictví	50
Kraj Vysočina	381
Město Žďár nad Sázavou	140
Město Bystřice nad Pernštějnem	20
Město Světlá nad Sázavou	10
Město Havlíčkův brod	10
CELKEM	1 680

STĚŽEJNÍ CÍLE NA ROK 2014

Vznik adiktologické ambulance (adiktologické = zabývající se komplexně závislostmi), jakožto zdravotnického zařízení, sloužící k ambulantní péci pro lidi potýkající se s gamblerstvím, alkoholem, tabákem a dalšími závislostmi.

Přestěhování se z provizorních prostor v I. patře do nově zrekonstruovaného přízemí, kde bylo kontaktní centrum před rekonstrukcí provozováno (červenec až srpen).

Úspěšné absolvování certifikace pro obě formy programů (srpen až září).

Zakoupení tabletu pro Terénní program.

Díky novým prostorám nabídnout klientům nové aktivity.

Začít s klienty využívat venkovních prostor (srpen).

Rozvoj tematických edukačních aktivit pro klienty.

Zvýšit povědomí u širší veřejnosti o službách KPC.

Rozšířit Terénní program do menších sídel.

ZŘIZOVATEL SPEKTRA

Zřizovatelem Kontaktního a poradenského centra (KPC) je Kolpingovo dílo ČR. Jedná se o spolek, který si bere za základ život a dílo sociálního reformátora Adolpha Kolpinga a křesťanskou sociální nauku. Sídlem organizace je město Žďár nad Sázavou. Kolpingovo dílo ČR dále působí v oblasti smysluplného využití volného času dětí a mládeže (Rodinné centrum Srdíčko, zájmové skupiny dětí a mládeže), vzdělávání dětí i dospělých (Biskupské gymnázium ve Žďáře n/S, SSG Adolpha Kolpinga Žďár n/S) a sociálních služeb (Azylový dům pro matky s dětmi v Praze 8, Rodinné centrum Smečno, Terapeutická komunita Sejřek). Kolpingovo dílo ČR má také 43 základních článků, takzvaných Kolpingových rodin, které působí celkem v 9 krajích.

PODĚKOVÁNÍ ZA PODPORU

Děkujeme donátorům za poskytnutí finančních prostředků na provoz:

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Úřad vlády České republiky (RVKPP), Ministerstvo zdravotnictví, Kraj Vysočina, město Žďár nad Sázavou, město Havlíčkův Brod, město Bystřice nad Pernštejnem, město Světlá nad Sázavou.

Děkujeme všem dárcům, kteří podpořili naši činnost.

Dále děkujeme všem, kteří jakýmkoliv způsobem podpořili naši činnost a úzce s námi spolupracovali. Velmi si toho vážíme!

Jmenovitě děkujeme Oblastní charitě Žďár nad Sázavou, Probační a mediační službě, Potravinové bance v Ostravě a hypermarketu Tesco v Jihlavě.

foto: srovnání před a po rekonstrukci

KONTAKTY A PROVOZNÍ DOBA

KONTAKTNÍ A PORADENSKÉ CENTRUM

(kontaktní centrum)

Žižkova 16, 591 01 Žďár nad Sázavou

spektrum@kolping.cz

www.spektrum.kolping.cz

566 620 098, 608 816 721

 Káčko Žďár

Provozní doba: pondělí až pátek 8 – 16 h

(poradenství, výměnný program, krizová intervence, testování a domluvené schůzky)

Provozní doba kontaktní místo: pondělí, středa, pátek 11 – 16 h

TERÉNNÍ PROGRAM

Žižkova 16, 591 01 Žďár nad Sázavou

Terénní mobil: 777 816 722

 Káčko Žďár

Provozní doba dle aktuálního plánu na www.spektrum.kolping.cz

Místo kontaktu je možné domluvit v pondělí až pátek 8 – 16 h.

Zařízení provozuje Kolpingovo dílo České republiky o.s.

IČO: 433 79 729

Bankovní spojení: ČSOB Žďár nad Sázavou 103839765/0300